

การพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Development of The Potential of Youth in Balanced Approach of Makham Tia Sub-district Muang, Surat thani

วิรัตน์ ทองแก้ว*

Wirat Thongkeaw

พิเชตวุฒิ นิลละอ**

Pichetwut Nillaor

ทวัชชัย ทองธรรมชาติ**

Tawatchai Thongthammachart

บทคัดย่อ

การพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย และศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ คือ เยาวชนอาศัยอยู่ตำบลมะขามเตี้ยที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสาน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งเป็นเยาวชนที่มีอายุ 15-25 ปี จำนวน 33 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ 2 กลุ่ม คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนโครงการเยาวชนในตำบลมะขามเตี้ย โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 26 คน และกลุ่มเยาวชนหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสาน โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน ดำเนินการวิจัย พฤษภาคม 2561 - มิถุนายน 2562 โดยใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบคำถามการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินศักยภาพเยาวชน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และสถิติ One-Samples T Test

* คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Faculty of Liberal Art and Management, Prince of Songkla University, e-mail: wiratpe29@hotmail.com

** คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University

Received: 12 May 2021, Revised: 21 July 2021, Accepted: 30 July 2021

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย ประกอบด้วย 4 หมู่บ้าน จำนวน 33 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 84.8 มีอายุ 20 ปี ร้อยละ 33.3 และเป็นกลุ่มเยาวชนที่สังกัดหมู่ 6 ร้อยละ 27.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ยก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ยก่อนเข้าร่วมโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$) ในขณะที่หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) มีค่า t เท่ากับ 9.48 มีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .00* ผลการทดสอบความแตกต่างของศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ยก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีศักยภาพของเยาวชน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการสนทนากลุ่มหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง พบว่า เยาวชนรู้และเห็นคุณค่าของกิจกรรมจิตอาสา เยาวชนวางแผนกิจกรรม กำหนดกิจกรรมและแผนการปฏิบัติงานได้ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และลงมือปฏิบัติตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ

คำสำคัญ: วัยรุ่น, เยาวชน, การพัฒนาแบบผสมผสาน, การพัฒนาศักยภาพเยาวชน

Abstract

The Development of the potential of youth in balanced approach of Makham Tia is mixed methods research. The objectives of this study were to study the results of participating in potential of balanced approach activity among youths in Makham Tia Sub-district and study the opinions of the youths after the activities in the community by themselves. The quantitative sample group was youth living in Makham Tia Sub-district who participated in the potential of balanced Approach activities. using purposive sampling which is youth aged 15-25 years, a total of 33 people and two groups of qualitative informants were those involved in driving youth projects in Makham Tia Sub-district. by purposive selecting 26 people and youth groups after participating in potential of balanced approach activities by purposive selecting 12 people. Conducting research May 2018 - June 2019. The research tool was a focus group questionnaire. and youth potential assessment form use Content Analysis and Statistics One-Samples T Test

The results showed that the sample group who participated in youth potential development activities in Makham Tia Sub-district consisted of 33 youths in 4 villages, most of them were female, 84.8 percent, 33.3% were 20 years old, and 27.3% were youth groups belonging to Moo 6. The results of testing the differences in the potential of youth in Makham Tia sub-district before and after participating in the activity revealed that the potential of youth in Makham Tia sub-district before participating in the projected moderate level while after participating in the activities at a high level and has T of 9.48 with a statistical significance of .00*. The results of testing the differences in the potential of youth in Makham Tia sub-district

before and after participating in the activity had the potential of youth with statistical significance at the .05 level.

The results of the focus group after organizing activities in the community by themselves showed that the youth knew and saw the value of volunteer activities, youth planning activities, able to define activities and action, plans and divide duties responsibilities and act accordingly to their responsibilities.

Keyword: Teens, Youth, Balanced approach development, Youth development

บทนำ

เยาวชนเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงในทุก ๆ ด้าน เช่น ปัญหาพฤติกรรมเนือยนิ่ง ปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยในปัจจุบัน เป็นต้น ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงซึ่งมีเกือบทุกครัวเรือนและกินระยะยาวนานยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างจริงจัง ต่างฝ่ายต่างกล่าวโทษกัน (พระสมุห์ธรรมาทร ธนภทฺโท และคณะ, 2563) ส่งผลให้เกิดการใช้เวลาว่างของเยาวชนในแง่ลบมากยิ่งขึ้น จึงเป็นประเด็นที่มีความท้าทายและมีความสำคัญในปัจจุบัน ดังนั้นการพัฒนาเยาวชนตั้งแต่พื้นฐานโดยเริ่มต้นจากใช้เวลาให้เป็นประโยชน์เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

เยาวชนควรจะมีโอกาสในการเข้าร่วมในการสร้างกฎเกณฑ์ การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีคุณค่าในสังคม การช่วยเหลือชุมชนและการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม ซึ่งการพัฒนาเยาวชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมต่อไป นอกจากนี้ Edginton and Oliveira (1995 as cited in Edginton et al., 2011) กล่าวว่า แนวความคิดของการพัฒนาเยาวชนเป็นมิติที่มีความหลากหลาย ซึ่งสามารถมองได้จากการเจริญเติบโตของมนุษย์ในมุมมองทางปรัชญาและมุมมองของโปรแกรม

ตำบลมะขามเตี้ยเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี โดยมหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกับชุมชนในการขับเคลื่อนความเข้มแข็งของชุมชนในทุก ๆ ด้าน ผ่านโครงการวิจัย ม.อ. เพื่อชุมชนเข้มแข็ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาชุมชนร่วมกันทุกภาคส่วน โดยเป็นงานวิจัยอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งงานวิจัยนี้ได้มีการประชุมหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและชุมชนให้เข้มแข็งจึงเกิดโจทย์ต่อการขับเคลื่อนชุมชน ปี 2562 พบว่า ชุมชนมีความกังวลถึงกลุ่มเยาวชนในชุมชนที่มีความเสี่ยงในการใช้เวลาว่างในแง่ลบที่อาจส่งผลกระทบเป็นปัญหาสังคมต่อไป ชุมชนและผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพเยาวชนในชุมชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งเป็นกำลังเสริมต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอีกทางหนึ่งในการขับเคลื่อนชุมชนและการจัดการชุมชนให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง

การตรวจเอกสาร

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชน

การพัฒนาเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นทุนทางทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศ ในการพัฒนาสังคม สถาบันหลักของประเทศไทยกับความเชื่อมโยงการพัฒนาเยาวชนภายใต้พลวัตการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางสังคมและแรงขับเคลื่อนกระแสโลกาภิวัตน์ต้องมีแนวทางในการปรับตัว เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนกับการขับเคลื่อนเข้าสู่สังคมในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคง (จินตนา อุดม., หะริน สัจเจย์., นงนุช ไพบูลย์รัตนานนท์ และ ไพโรจน์ บุตรชีวิน, 2559)

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบผสมผสาน หรือ **Balanced Approach**

วิลเลียมส์ คำแจ่ม และปภัสรา ชัยวงศ์ (2563) กล่าวว่า การรับรู้อัตลักษณ์ผ่านความคิดของตนเอง จะมีผลต่อการเป็นผู้นำจากภายในสู่ภายนอก (Inside-out) ในลักษณะที่เริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อการแสดงออกของตนเอง ในขณะที่เดียวกันการรับรู้อัตลักษณ์ที่มาจากมุมมองและปฏิสัมพันธ์ของผู้คนรอบข้าง (Interpersonal communication) ก็เป็นการผลักดันและย้าให้เกิดการรับรู้อัตลักษณ์จากภายนอกสู่ภายใน (Outside-in) เช่นกัน สอดคล้องกับ Williams, Kern, M & Waters, (2016) กล่าวว่า รูปแบบวิธีการผสมผสานจากภายในสู่ภายนอกและจากภายนอกสู่ภายในนั้น เป็นวิธีเปลี่ยนแปลงแนวคิดรูปแบบใหม่ที่เน้นเป้าหมายต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรูปแบบนี้ชี้ให้เห็นว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรนั้นได้รับอิทธิพลจากระดับบุคคลที่พัฒนาผ่านการพัฒนาบุคลากรในเชิงบวก และทัศนคติเชิงบวก (ปัจจัยจากภายในสู่ภายนอก) และสังคมและงานพัฒนาขึ้นจากระดับองค์กรผ่านกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวก (ปัจจัยภายนอกสู่ภายใน) รูปแบบนี้เสนอกระบวนการที่เชื่อมโยงปัจจัยภายนอกสู่ภายในและปัจจัยภายในสู่ภายนอก ตลอดจนการสะท้อนกลับที่สนับสนุนการพัฒนาเชิงบวกในระดับบุคคลและระดับองค์กร

นอกจากนี้ เกศรา รักชาติ (2543) กล่าวว่า การพัฒนาคน พัฒนางค์กร มีหลากหลายวิธีการ ซึ่งบางอย่างคงไม่สามารถจะใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งได้ คงต้องผสมผสานกันไป กล่าวคือ 1) การพัฒนาจากภายนอก หรือ Outside in Approach คือ วิธีการพัฒนาจากภายนอกสู่ภายใน เช่น การบอก การสอน การฝึกอบรม การอธิบาย 2) การพัฒนาจากภายใน หรือ Inside out Approach คือวิธีการพัฒนาจากภายในสู่ภายนอก คือ เน้นให้คนอยากจะพัฒนาโดยการค้นพบ ค้นหาตัวเองก่อน เช่น การกำหนดเป้าหมายในชีวิตการทำงาน การวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของตัวเอง เป็นต้น เราจะนำวิธีการนี้มาพัฒนาคน สำหรับองค์กรที่จะนำเรื่อง

ขององค์กรแห่งการเรียนรู้ไปปฏิบัติใช้ในองค์กร ผู้บริหารต้องใช้ Inside out Approach ควบคู่ไปกับ Outside in Approach เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และ 3) การพัฒนาแบบผสมผสาน หรือ Balanced Approach คือวิธีการที่ใช้ทั้ง Outside in และ Inside out Approach ผสมผสานกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ พฤษภาคม 2561 - มิถุนายน 2562

การกำหนดประชากร การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและการเลือกผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และกลุ่มเยาวชนในตำบลมะขามเตี้ย

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนอาศัยอยู่ตำบลมะขามเตี้ยที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสาน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นเยาวชนที่มีอายุ 15-25 ปี อาศัยอยู่ในตำบลมะขามเตี้ย จำนวน 33 คน เพื่อศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนโครงการเยาวชนในตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อออกแบบกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 26 คน

2. กลุ่มเยาวชนหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสาน ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อออกแบบกิจกรรมในชุมชนที่เยาวชนจะจัดขึ้น และศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง จำนวน 12 คน

วิธีการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของเยาวชน
2. การสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนโครงการในตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อออกแบบกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. ทดสอบศักยภาพเยาวชนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้แบบประเมินศักยภาพเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2 กิจกรรม ซึ่งมุ่งเน้นถึงการพัฒนาเยาวชนแบบการพัฒนาแบบผสมผสาน หรือ Balanced Approach ประกอบด้วย

1) กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเยาวชน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1.1) กิจกรรมเรียนรู้ตนเอง รู้เป้าหมายในอนาคต

1.2) กิจกรรมพัฒนาความรู้ ทักษะและ Workshop เรื่อง การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ในยุค 4.0

1.3) กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ผู้นำเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย เน้นกระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติ กิจกรรม

2) กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมพี่สอนน้อง คือ การลงพื้นที่จริงในการศึกษาจากผู้นำชุมชน (พี่สอนน้อง) พร้อมถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ที่ได้รับจากการลงพื้นที่จริง กิจกรรมพี่สอนน้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เรียนรู้ชุมชน เรียนรู้ตนเองเพื่อให้รู้จักและเข้าใจชุมชนของตนเองผ่านผู้นำชุมชนซึ่งเปรียบเสมือนพี่

5. ทดสอบศักยภาพเยาวชนหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชน ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้แบบประเมินศักยภาพเยาวชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง

1. การสนทนากลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มเยาวชนหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสาน เพื่อออกแบบกิจกรรมในชุมชนที่เยาวชนจะจัดขึ้น โดยใช้วิธีการเทคนิค A-I-C

2. เยาวชนจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตนเอง

3. การสนทนากลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus group) และแบบประเมินศักยภาพเยาวชน ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่า IOC (Index of Congruence) อยู่ระหว่าง 0.8-1.0 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ และสถิติ One-Samples T Test ในงานวิจัยเชิงปริมาณ

ผลของการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนโครงการในตำบลมะขามเตี้ย เพื่อออกแบบกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย พบว่า กิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสานตำบลมะขามเตี้ย ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเยาวชนและกิจกรรมพี่สอนน้อง

2. กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย คือ เยาวชนที่มีอายุ 15-25 ปี อาศัยอยู่ในตำบลมะขามเตี้ย ประกอบด้วย 4 หมู่บ้าน จำนวน 33 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 84.8 มีอายุ 20 ปี ร้อยละ 33.3 และเป็นกลุ่มเยาวชนที่สังกัดหมู่ 6 ร้อยละ 27.3

3. ผลการทดสอบความแตกต่างของศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ยก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งผลการทดสอบพบว่า ศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ยทั้ง 4 ด้านก่อนเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$) ในขณะที่ หลังเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติทดสอบ t-test พบว่า มีค่า t เท่ากับ 9.48 มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .00* แสดงให้เห็นว่า ระดับศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการทดสอบความแตกต่างของศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ยก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม (n = 33)

ศักยภาพ	ศักยภาพของเยาวชนตำบลมะขามเตี้ย				t	Sig
	หลัง	ความหมาย	ก่อน	ความหมาย		
1. Cognitive/Intellectual Domain	4.10	มาก	3.10	ปานกลาง	13.11	.00*
2. Social Domain	3.98	มาก	3.05	ปานกลาง	9.39	.00*
3. Psychological/Emotional Domain	3.92	มาก	2.88	ปานกลาง	9.64	.00*
4. Physical Domain	4.07	มาก	3.44	มาก	5.79	.00*
เฉลี่ยรวม 4 ด้าน	4.02	มาก	3.12	ปานกลาง	9.48	.00*

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มเยาวชนหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแบบผสมผสาน เพื่อออกแบบกิจกรรมในชุมชนที่เยาวชนจะจัดขึ้น พบว่า กิจกรรมที่เยาวชนออกแบบและจะจัดขึ้น คือ กิจกรรมจิตอาสาสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยกิจกรรมจิตอาสาที่เยาวชน ดังนี้ 1) การสร้างพื้นที่การเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยออกแบบพื้นที่การเรียนรู้และสร้างพัฒนาการต่อนักเรียนในโรงเรียน 2) การจัดพื้นที่โรงเรียนให้น่ามองโดยการปรับพื้นที่ที่เป็นไม่ได้

ใช้งานให้สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมได้เพิ่มมากขึ้น และ 3) การทำความสะอาดโรงเรียนและพื้นที่โดยรอบ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนหลังจัดกิจกรรมในชุมชนด้วยตัวเอง โดยวิธีการกระบวนการ A-I-C พบว่า สรุปได้ดังนี้

A - Appreciation คือ การยอมรับชื่นชม พบว่า เยาวชนรับรู้และเห็นคุณค่าของกิจกรรมจิตอาสาที่จะจัดขึ้น ซึ่งได้มีการประชุมกันเพื่อวิเคราะห์หาข้อดี ข้อด้อย และขีดจำกัดของกลุ่มในการทำงานร่วมกัน รวมถึงกิจกรรมที่ทุกคนสามารถเข้าร่วมได้มากที่สุด นำไปสู่การออกแบบ วางแผนกิจกรรมจิตอาสาในชุมชน

I - Influence คือ การใช้ประสบการณ์ พบว่า เยาวชนได้นำเสนอถึงประสบการณ์ของตนที่มีอยู่ในการทำกิจกรรม กลุ่มเยาวชนหลายคนเคยเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมของสถาบันการศึกษา นำมาสู่การตั้งข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดขึ้น เยาวชนวางแผนกิจกรรม การตัดสินใจเลือกสถานที่กำหนดกิจกรรมและแผนการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เยาวชนสามารถปฏิบัติได้

C - Control คือ การนำยุทธศาสตร์ พบว่า มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันในกลุ่มเยาวชนตามความถนัดและสมัครใจของแต่ละบุคคล และลงมือปฏิบัติตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ อีกทั้งเมื่อภารกิจของตนเสร็จสิ้นแล้วยังมีการช่วยเหลือในหน้าที่ของผู้อื่น

บทสรุป

1. เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีศักยภาพ และมีความพร้อมต่อการทำงานเพื่อชุมชน อีกทั้งสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ชุมชนได้ นอกจากนี้ชุมชนยังสามารถผลักดันเยาวชนให้ทำงานเพื่อชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. การพัฒนาเยาวชนควรมีการพัฒนาทั้งภายในและสู่ภายนอก สรุปได้ ดังนี้

1) การพัฒนาภายใน (Inside out approach) ประกอบด้วย

- ทัศนคติ (Attitude) พบว่า เยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานชุมชน และเยาวชนเป็นอีกหนึ่งกำลังหลักในการขับเคลื่อนชุมชนให้มีความเข้มแข็งได้

- แรงจูงใจ (Motivation) พบว่า แรงจูงใจภายในที่เกิดขึ้นในตนเองเพื่ออยากจะทำปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และอยากจะเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการทำงานเพื่อชุมชน อีกทั้งแรงจูงใจภายนอกคือ เพื่อน เป็นแรงผลักดันสำคัญในการทำงานเพื่อชุมชน เมื่อเพื่อนปฏิบัติ ตนก็อยากจะทำปฏิบัติเช่นกัน อีกทั้งเพื่อนจะช่วยสร้างบรรยากาศให้มีความสนุกสนาน สอดคล้องกับ Erickson (1950 as cited in Haski-Leventhal, Ronel, York, and Ben-David, 2008) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่ดีให้เห็นถึงความเป็นตัวตนที่มีความสับสน และได้รับอิทธิพลจากเพื่อนมากที่สุด

- อุปนิสัย (Trait) พบว่า เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการมีอุปนิสัยร่วมกันมากที่สุด คือ อยากจะเรียนรู้ตนเองและต้องการพัฒนาตนเองให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อโครงการมีกิจกรรมใดก็ตามจะทำให้เยาวชนที่เข้าร่วมมีความสนใจที่จะปฏิบัติและอยากพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2) การพัฒนาภายนอก (Outside in approach) ประกอบด้วย

- ความรู้ (Knowledge) จำเป็นต้องเป็นความรู้ที่มีผู้เข้าร่วมสนใจ ประเด็นในที่นำมาใช้ในการให้ความรู้นั้นควรเป็นประเด็นที่เกิดจากความสนใจของผู้เข้าร่วมเอง นอกจากนี้ประเด็นที่อาจจะทำให้ผู้เข้าร่วมไม่สนใจ แต่เป็นประเด็นที่จำเป็นต้องให้ความรู้จึงมีการนำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญต่อเยาวชน
- ทักษะ (Skill) เนื่องจากทักษะที่มีของผู้เข้าร่วมแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการโดยให้ผู้เข้าร่วมได้มีการแบ่งบทบาทและหน้าที่ในการทำงานก่อนตามทักษะที่แต่ละบุคคลมี
- พฤติกรรม (Behavior) ซึ่งพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่สนใจต่อสิ่งที่เรียนรู้ ผู้วิจัยใช้วิธีการโค้ช และการให้เพื่อนสอนเพื่อน ซึ่งพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมมีพัฒนาการที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานต่อเนื่องส่งผลต่อการเรียนในระบบการศึกษา ดังนั้นหากสามารถบูรณาการกับสถานศึกษาได้จะช่วยส่งผลดีต่อการเรียน

ข้อจำกัดของการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการวิจัยเฉพาะตำบลมะขามเตี้ย และได้รับทุนสนับสนุนให้ดำเนินการเฉพาะตำบลนี้เท่านั้น

บรรณานุกรม

- เกศรา รักชาติ. (2543). **Inside out or Outside in Approach**. สืบค้นจาก <http://www.nationejobs.com/content/manage/concept/template.php?conno=619>.
- จันทนา อุดม, หะริน ลักเดย์, นงนุช ไพบูลย์รัตนานนท์ และ ไพโรจน์ บุตรชีวัน. (2559). สถาบันหลักของสังคมกับการพัฒนาเยาวชน. **วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 11(2), 227-237.
- พระสมุห์ชนภัทร ธนภทโท, พระครูวุฒิสาครธรรม, สมบูรณ์ บุญฤทธิ์ และ ลัญจกร นิลกาญจน์. (2563). ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาทางสังคมของเยาวชนกลุ่มพฤติกรรมเสี่ยง ในเขตพื้นที่อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง. **วารสารมหาจุฬานาครธรรมศาสตร์**, 7(5), 132-147.
- วิไลลักษณ์ คำแจ่ม และปภัสนรา ชัยวงศ์. (2563). การก้าวสู่บทบาทผู้บริหารระดับสูงของผู้หญิงในองค์กรไทย แบบอินไซด์-เอาท์ (inside-out): การรับรู้อัตลักษณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้อัตลักษณ์ของผู้บริหารหญิงระดับสูง. **วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ**, 12(1), 30-58.
- Edginton, C., Hudson, S., Scholl, K., & Lauzon, L. (2011). **Leadership for Recreation Park and Leisure Service**. IL: Sagamore.

- Haski-Leventhal, D., Ronel, N., York, A., & Ben-David, B. (2008). **Youth volunteering for youth: Who are they serving? How are they being served? Children and Youth Services Review**, 30(7), 834-846
- Williams, P., Kern, M. L., & Waters, L. (2016). Inside-out-outside-in: A dual approach process model to developing work happiness. **International Journal of Wellbeing**, 6(2), 30-56.